

EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSSAL
MEGVALÓSULÓ FEJLESZTÉSEK
DÉVAVÁNYÁN

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÜNNEPÉLYES ALAPKÖLÉTETEL DÉVAVÁNYÁN

A Dévaványán folyó fejlesztések újabb mérföldkőhöz, vagy mondhatnánk úgy is, hogy alapköhöz értek, amikor 2010. július 29-én sor került az új üzemsarnok ünnepélyes alapköletételére. A csarnok a Dél-alföldi Operatív Programra benyújtott DAOP-1.1.1/A-09-2009-0008 kódszámú „Teremts esélyt” – üzemsarnok létesítése Dévaványán elnevezésű pályázat keretein belül valósul meg, melynek eredményeként a város rendelkezni fog egy szabad, bármely befektető számára rendelkezésére bocsátható, minden igényt kielégítő üzemsarnokkal. Az alapköletételen a város képviselő testületén kívül a kivitelezésben és a, lebonyolításban résztvevő cégek is megjelentek. Az alapon elhelyezésre

„Az vitéz kurucnak...”

Kuruc kori emlékek címmel kiállítást nyílt a Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjteményben.

A kiállítás megnyitóját szép számmal tisztelte meg a ványai lakosság. Nem csoda, hiszen a Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjtemény és a Kurucz Porta nagyon készült erre a napra. A kiállítás megrendezésében szakmai segítséget kapott a múzeum a Békés Megyei Múzeumok Igazgatóságától, a kiállítást Kocsor János főmúzeológus nyitotta meg. Kiállítási anyagot az intézmény saját, e korba illő értékein kívül a Hadtörténeti Múzeum, Kónya András fémműves, Hudák Mariann viseletkészítő és természetesen a megyei múzeum leváltári és tárgyi gyűjteménye alkotja. A kiállítás célja: emlékezni a régmúlt hősekre, apropója: Thököly Imre és kurucjai gyakran időztek településünkön. Nem meglepő, hiszen a Ványán élők a történelmi időszakokban mindig kiálltak a szabadság eszméje mellett, s bizony büszkén elmondhatjuk, hogy ez a kuruc korban sem volt másként. Nekünk, ma és itt élőknek az a kötelességünk, hogy megőrizzük emléküket.

A múzeum és a Kurucz Porta - Dévaványa Város Képviselő-testülete és még nagyon sok ványai lakos segítségével - 2010-ben megrendezhette a Kurucz Portyát. A rendezvény a múzeumban kezdődött, Kocsor János érdekes, történeti érdekességű beszéde után az Egri Vitéz Oskola harcászati bemutatója következett, akik a csikósokkal együtt elkísérték a menetet. Bukva Miklós bácsi szekerén Kádár Ferenc fújta végig a kurucnótákat, Béni Ferenc kocsiján pedig a fiatal és idősebb „kurucok” haladtak a Kurucz Portára, a rendezvény végső helyszínére, ahol vásárosok, kézművesek, szakácsok - finom lepénnyel, gulyáslevessel, pogácsával és egyéb finomsággal - várták az érdeklődőket.

Az időszaki kiállítás szeptember végéig várja az érdeklődőket!

Sokan sokat, mások kevesebbet tudnak a kuruc korról. Kocsor János, a kiállítás megnyitója az alábbiakban ismertette ezt a korszakot:

„Egy idézettel kezdeném: „Éjfél után mindjárt megindulánk Konyárról, az végbeliek pedig mentek egyenesen az maguk quartélya, Ványa s Túr felé...” Az idézet 1677 decemberéből származik, és egy fiatal, mindössze húsz éves gróf írta a naplójába. A gróf az 1678-as év folyamán január közepétől április közepéig többször megfordult Ványán, ahogy írja „szendrei uraimék között”. Azt

került egy időkapzsula, melynek tartalma megismerhetővé, felidézhetővé teszi városunkat és korunkat a jövő generációja számára.

KÖZÚTHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE DÉVAVÁNYÁN

Pályázati támogatásból szépült az idei évben a város közúthálózata, ennek tiszteletére ünnepélyes keretek között került átadásra 2010. augusztus 27-én a „Dévaványa város közúthálózatának fejlesztése” című pályázat keretében megújult 5 db belterületi, valamint 2 db külterületi útszakasz. Pap Tibor polgármester úr átadta a város Rákóczi, Köleshalmi, Deák F., Hunyadi, Klapka illetve a Szennyvíztelepre vezető útjainak a Dél-Alföldi Operatív Program keretében közel 82 millió forintos összköltségből megvalósult, felújított szakaszait. Az önkormányzat az utak felújítására több mint 53 millió forintos támogatásban részesült.

Az ünnepélyes átadáson a polgármester köszönetet mondott a felújítást koordináló és lebonyolító szakembereknek, a tervezőknek, a kivitelezőknek és valamennyi közreműködő szervezetnek. A felújított útszakaszok több mint 5 km-en nyújtanak biztonságos közlekedést a lakosság számára.

A polgármester úr köszöntőjében kihangsúlyozta, hogy nem ez volt az egyetlen úthálózatfejlesztés az idei évben, hiszen a tavalyi év során nyertes pályázatot tudhatott magáénak a város, melyet a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács által kihirdetett települési önkormányzati belterületi közutak felújításának, korszerűsítésének támogatására (TEUT) nyújtottak be. A program keretében újabb belterületi utak felújítására kerülhetett sor, melyhez az önkormányzat több mint 19 millió forintos támogatást nyert.

hiszem, nem okozok meglepetést, ha elárulom, hogy a fiatal gróf **Thököly Imre** volt, aki néhány éven belül Felső-Magyarország fejedelme lesz. De kik voltak a „szendrei uraimékként” emlegetett emberek? Ennek megválaszolására ismét egy idézetet hoznék segítségül. Karácsony János írja 1896-ban megjelent Békés vármegye története című művében a következőket: „A Zrínyi-Veselényi összeesküvés felfedezése és a felkelés megsemmisítése után (1670), akik I. Leopold királynak nem akartak meghódolni, bujdosó magyarok néven a váradi és szolnoki török szandzsákságnak területére húzódtak. Így telepedett le Szöcs vagy Szűcs János nevű mezei kapitány Füzes-Gyarmaton, mások (pl. Szendrőnek és Onodnak a bujdosó magyarokkal tartó, volt őrsége) Ványán”. Karácsonyi Ványán kívül még több más település nevét is felsorolja, mitől viszont mi most eltekintünk. Tehát Thököly a szendrői várból elküldött, és itt letelepített végváriak között időzött Ványán. Mint Thököly naplójából kiderül 1678 elején a későbbi „kuruc király” innen, Ványáról indította portyáit, többször ide tért vissza, Ványa a hadak körüli bajlódás közben egyfajta biztos pont lehetett. Persze az is kiderül Thököly naplójából, hogy a hadak elszállásolása óriási terhet is róhatott a település lakosságára. Gondoljunk arra, hogy ebben az időben a hadakozókat magánháznaknál szállásolták el, a közrendűeket jobbágyi portákon, a rangosabbakat módosabb házaknál. Az elszállásolással ellátás is járt mind a katonák, mind a lovak részére. 1678 január 14-én Thököly ezt jegyezte a naplójába: „Este felé az dragonyosok is elérkeztek, kik is már mindenütt szálló (értsd beszállásolt katona) lévén, nem kicsiny alkalmatlansággal szállíthatattak be az jövő éjjelre ezen faluba.” Ványa tehát mondhatni a kezdetektől kivette a részét a kurucok támogatásából, a kuruc harcokból – hogy most már ne csak a bujdosó elnevezést használjuk. A kezdetektől otthont adott a bujdosóknak, Thököly pedig még az észak-kelet magyarországi bányavárosok megszerzéséért indított 1678. évi hadjáratának előkészítése kapcsán járhatott 1678 telén és tavaszán Ványán és annak környékén...”

A történelmi anyagokból készült kiállítás segítségével egy helyi társadalomnak a kuruc harcok idején játszott szerepébe kaphatunk, bepillantást...

Dévaványa méltán büszke lehet elődeire, s a rendelkezésre álló írott és tárgyi emlékek tanúsítják a ványai „Az vitéz kurucnak...” dicsőségeit.

M.M.